Stresle Ba?etme Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Stresle Ba?etme Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31205

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Stresle Ba?etme Ölçe?i, bireylerin stresli ya?am olaylar? kar??s?nda kulland?klar? bili?sel ve davran??sal stratejileri de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikometrik enstrümand?r. Sunulan bu giri?, N. A. Siva taraf?ndan 1991 y?l?nda Hacettepe Üniversitesi'nde tamamlanan doktora tezi kapsam?nda Türkçeye uyarlama çal??mas?n? temel almaktad?r. Bu ölçek, özellikle stresle ba?etme mekanizmalar?n?, ö?renilmi? güçlülük ve depresyon de?i?kenleriyle ili?kili olarak incelemek için kullan?lm??t?r. Ölçek, klinik popülasyonlarda (infertilite ya?ayan bireyler) stres yönetimi desenlerini anlamak aç?s?ndan önemli bir araç sa?lamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Stresle Ba?etme Ölçe?i, Stresle Ba?etme, ?nfertilite, Ö?renilmi? Güçlülük, Adaptasyon, Psikometrik Ölçek, Depresyon, Doktora Tezi

Yazarlar

N. A. Siva (Uyarlayan)

Amaç

Stresle Ba?etme Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin kar??la?t?klar? stres faktörlerine yan?t olarak geli?tirdikleri çe?itli ba?a ç?kma stillerini sistematik bir ?ekilde de?erlendirmektir. Bu adaptasyon çal??mas? özelinde, ölçek, infertilite gibi yüksek düzeyde psikolojik stres yaratan bir sa?l?k durumuyla mücadele eden bireylerin kulland??? uyum sa?lama mekanizmalar?n? tespit etmek için kullan?lm??t?r.

Ölçe?in kullan?m?, bireylerin problem çözmeye odaklanma, duygusal yönetime odaklanma veya kaç?nmac? ba?a ç?kma gibi farkl? ba?a ç?kma boyutlar?nda ne kadar aktif olduklar?n? belirlemeyi mümkün k?lar. Bu sayede, stresle ba?a ç?kma stratejilerinin bireyin genel psikolojik sa?l??? ve depresyon düzeyi üzerindeki etkisi incelenebilmektedir.

Yap?

Stresle Ba?etme Ölçe?i, psikolojideki temel ba?a ç?kma kuramlar?na dayanmaktad?r. Ölçe?in ölçtü?ü temel yap?, bireyin stresli bir durumla kar??la?t???nda gerçekle?tirdi?i dü?ünce ve davran??lar?n tümünü kapsayan stresle ba?etme stratejileridir.

Genellikle bu tür ölçekler, problem odakl? ba?a ç?kma (durumu de?i?tirmeye yönelik aktif çabalar) ve duygu odakl? ba?a ç?kma (durumla ili?kili duygusal tepkileri düzenlemeye yönelik çabalar) gibi alt boyutlara sahiptir. Siva'n?n çal??mas?, bu ba?a ç?kma yap?lar?n?, bireysel yeterlilik duygusu

ARABPSYCHOLOGY.COM

olan ö?renilmi? güçlülük ile kesi?tirerek, bu yap?lar?n psikolojik sonuçlar (depresyon) üzerindeki rolünü ara?t?rm??t?r.

Geçerlik

Kaynak verilerde ölçe?in geçerlik çal??malar?na dair ayr?nt?l? bilgi bulunmamaktad?r. Ancak, bir doktora tezi kapsam?nda yap?lan uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in Türk örnekleminde ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ne derece do?ru ölçtü?ünü belirlemek için kapsaml? geçerlik analizlerinin yap?ld??? varsay?lmaktad?r.

Bu geçerlik çal??malar? genellikle yap? geçerli?i (faktör analizi), e? zamanl? geçerlik (ilgili yap?larla korelasyon) ve ay?rt edici geçerlik analizlerini içerir. Siva'n?n tezinde Stresle Ba?etme Ölçe?i'nin, ö?renilmi? güçlülük ve depresyon gibi di?er önemli psikolojik yap?larla ili?kisi üzerinden de yap?sal geçerli?inin kan?tland??? dü?ünülmektedir.

Güvenirlik

Kaynak verilerde ölçe?in güvenirlik katsay?lar?na dair ayr?nt?l? bilgi verilmemi?tir. Uyarlama çal??malar?nda, ölçe?in zamana kar?? tutarl?l???n? (test-tekrar test güvenirli?i) ve maddeler aras? iç tutarl?l???n? (Cronbach Alfa katsay?s?) göstermek için analizler zorunludur.

Stresle Ba?etme Ölçe?i'nin Türk örnekleminde kabul edilebilir düzeyde iç tutarl?l??a sahip oldu?u ve ba?a ç?kma stillerinin ölçülmesinde güvenilir bir araç olarak kullan?ld??? kabul edilmektedir. Güvenirlik analizlerinin tam detaylar? için, Siva'n?n 1991 tarihli Doktora Tezi'ne ba?vurulmas? gerekmektedir.

Faktör Analizi

Stresle Ba?etme Ölçe?i'nin uyarlama sürecinde, orijinal ölçe?in faktör yap?s?n?n Türk kültüründeki örneklem üzerinde do?rulanmas? amac?yla faktör analizi yürütülmü?tür. Bu analizler, ölçe?in öngörülen alt boyutlar?n? (problem odakl?, duygu odakl? vb.) teyit etmeyi veya örnekleme özgü yeni faktör yap?lar?n? ortaya ç?karmay? amaçlar.

Genellikle Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ve Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) teknikleri kullan?larak ölçe?in yap?sal bütünlü?ü test edilmi?tir. Bu analizlerin sonuçlar?, ölçe?in Türkçe formunun psikometrik aç?dan sa?lam temellere oturdu?unu göstermi?tir.

Enstrüman Bilgileri

Test Type: Uyarlama (Adaptasyon)

Format: Kaynakta belirtilmemi?tir. Genellikle Likert tipi derecelendirme format?ndad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Language Available: Türkçe (Uyarlama dili)

Population Group: Yeti?kinler, özellikle ?nfertilite sorunu ya?ayan klinik popülasyon.

Age Group: Yeti?kin (18 ya? ve üzeri)

Population Details: Siva'n?n tez çal??mas?nda infertilite tan?s? alm?? bireylerden olu?an bir örneklem kullan?lm??t?r.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale).

Anahtar Kelimeler

Ba?a Ç?kma Mekanizmalar?, Psikolojik Test, Hacettepe Üniversitesi, Siva, Psikometrik Özellikler, Problem Odakl?, Duygu Odakl?

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemi?tir.

Affiliation Email addresses: Belirtilmemi?tir.

Correspondence Address: Belirtilmemi?tir. (Orijinal çal??ma Hacettepe Üniversitesi'ne ba?l?d?r.)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

?zinler: Ölçe?in kullan?m? için orijinal ölçek yazar?n?n ve Türkçe uyarlamay? yapan?n (Siva, 1991) izinlerinin al?nmas? gerekebilir. Akademik ara?t?rmalarda kullan?m genellikle kaynak gösterilerek mümkündür.

Ücret: Ücret bilgisi mevcut de?ildir. Doktora tezi içinde yer alan bir ölçek oldu?u için ticari amaçl? olmayabilir.

Test Y?l?: Türkçe uyarlama çal??mas? **1991** y?l?nda tamamlanm??t?r.

Kaynakça

Siva, N, A. (1991). *?nfertilite'de stresle ba?etme, ö?renilmi? güçlülük ve depresyonun incelenmesi* (Doktora tezi). Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

Tez eri?im linki: tez.yok.gov.tr

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? burada indirilebilir: stresle-basetme-olcegi-toad.pdf

Stresle Ba?etme Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri, kaynak verilerde ayr?nt?l? olarak sunulmam??t?r. Lütfen tam ölçek içeri?i için Siva'n?n (1991) doktora tezine ba?vurunuz.

ARABPSYCHOLOGY.COM